

København, 26. marts 2012

Uddybelse af henvendelse fra DSF vedr. kvote 2

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) kvitterer positivt for Uddannelsesministerens udmelding om, at flere studerende skal kunne optages via kvote 2.

Kvote 2 kan være et værdifuldt redskab til at fremme målsætningen om at få flere til at gennemføre en uddannelse, og vi er derfor meget tilfredse med, at universiteterne nu har friheden til at øge kvote 2-optaget.

Vi mener dog, at der er behov for yderligere tiltag fra Folketingets side, hvis uddannelses- og optagelsessystemet på de videregående uddannelser skal understøtte de politiske mål og visioner for uddannelsesområdet.

Idet følgende vil vi derfor opridse vores tanker i den anledning, og kort præsentere vores forslag til tiltag.

Flere studerende på uddannelserne betyder nye udfordringer

Regeringen har sat som mål, at 60 % af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse, og at 25 % skal have en lang videregående uddannelse. DSF bakker op om denne målsætning, men skal vi kunne leve op til den, er det vores opfattelse, at der må sættes ind på flere områder.

DSF efterlyser at ambitionerne om et øget optag bakkes op af øgede uddannelsesinvesteringer. Om end vi er positivt stemte overfor større årgange på uddannelserne er det nødvendigt, at vi kan tilbyde studerende ordentligt uddannelses- og læringsvilkår. Det er vores klare opfattelse, at få konfrontationstimer samt ringe lokaleforhold vil bidrage til et øget frafald.

Desuden er det afgørende, at SU'en ikke forringes. SU'en er for mange en helt nødvendig forudsætning for at kunne gennemføre en uddannelse, og DSF vil derfor kraftigt advare imod enhver beskæring i rammen eller for den enkelte studerende.

Vi er opmærksomme på den generelle økonomiske krise, men vil ved samme lejlighed påpege, at nye undersøgelser fremhæver, at det på lang sigt giver en markant økonomisk gevinst, når flere uddanner sig.

Foruden disse overordnede forudsætninger for at få flere til at gennemføre en uddannelse, er det DSF's opfattelse at vi må fokusere på to helt centrale områder:

- 1) Brede rekruttering til ikke mindst de lange videregående uddannelser, og
- 2) Mindskelse af frafaldet.

DSF mener, at en øget brug af kvote 2 og optagelsesformer kan have en positiv effekt på begge områder, og det vil vi uddybe i det følgende.

Kvot 2 gavner gennemførsel og diversitet

Pt. har vi på de længere videregående uddannelser et optagelsessystem, der stort set udelukkende tilgodeser høje karakterer og hurtig studiestart. Det skyldes dels, at langt størstedelen af studiepladserne fordeles via kvote 1, dels at man i 2009 indførte den såkaldte 1,08-regel, der giver mulighed for at gange karaktersnittet op, hvis man starter på en videregående uddannelse senest to år efter afsluttet ungdomsuddannelse.

Kvot 1 har afgjort visse fordele – den mest centrale er, at optagelseskriterierne er gennemsigtige og objektive – men kan med stor fordel suppleres af andre optagelsesformer.

1,08-reglen betragter DSF som en særdeles uhensigtsmæssig regel, der gør det uforholdsmæssigt svært for de lidt ældre unge, der har samlet erfaringer på arbejdsmarkedet eller har skiftet studie at blive optaget på en uddannelse.

Vi ser en klar tendens til, at bestemte befolkningsgrupper systematisk falder bagud i uddannelsessystemet og således både er mindre tilbøjelige til overhovedet at påbegynde en uddannelse og mere tilbøjelige til at falde fra, hvis de alligevel starter.

Ikke mindst er det markant og bekymrende, at drengene tabes. De klarer sig gennemsnitligt dårligere end pigerne på ungdomsuddannelserne¹, og deres karaktersnit og dermed adgangsmuligheder til de videregående uddannelser derfor er ringere.

Desuden har vi en stor udfordring i at få brudt den sociale arv.

Det er pt. uafklaret, hvorvidt og i hvilket omfang kvot 2 i sig selv har en effekt på den sociale mobilitet, men under alle omstændigheder giver denne optagelsesform mulighed for at optage studerende med en bredere vifte af baggrunde, erfaringer, kompetencer og interesser end kvot 1.

Data fra Syddansk Universitet, der har erfaringer med en udvidet brug af alternative optagelsesformer på bl.a. medicinstudiet, tyder desuden på, at de "ekstra" penge, der går til afholdelsen af optagelsesprøver mm. er godt givet ud, idet de studerende, der optages ad denne vej er mindre tilbøjelige til at falde fra end de studerende, der får adgang via kvot 1².

Det peger ikke overraskende på, at motivation betyder en hel del for gennemførslen på studiet, og vi foreslår derfor, at man lader denne faktor spille en større rolle i optagelsessystemet.

Kvot 2 kan derfor spille en central rolle i ikke blot at sikre, at flere gennemfører en uddannelse, men også i at sikre diversitet i studentermassen.

¹ Kilde: Ministeriet for Børn og Undervisning, 2011 (<http://www.uvm.dk/Service/Statistik/Statistik-om-gymnasiale-uddannelser/Karakterer-pa-de-gymnasiale-uddannelser>)

² Jf. bl.a. phd.-afhandlingen "Kvot 2 optagelse og akademiske præstationer: Hvor stor betydning har det adgangsgivende eksamenssnit?" af Lotte Dyhrberg O'Neill, 2012

Som studerende oplever vi bl.a., at der fra aftagernes side er en efterspørgsel på dimittender med forskellige styrker og indgangsvinkler til deres faglighed. Her kan en øget kvote 2 være en del af svaret.

DSF ser således diversitet i studentermassen som ikke blot en gevinst for den enkelte studerende og den enkelte uddannelses studiemiljø, men også som både værdifuld og nødvendig for samfundet som helhed.

DSF's forslag

DSF har længe arbejdet for en udstrakt grad af frihed til universiteterne, og sætter principielt pris på, at det nu er op til lokale, faglige vurderinger at fastsætte det enkelte optag på kvote 2.

Vi er dog bekymrede for, om en fuldstændig frisættelse af fordelingen på kvoter vil betyde, at nogle universiteter eller uddannelser vil mindske eller helt vil fjerne kvote 2. Navnlig de eftertragtede uddannelser, der har mange ansøgere på kvote 1 og høje karaktergennemsnitskrav, kan måske blive fristet til at mindske kvote 2-optaget.

Det ville være en ærgerlig udvikling og ude af trit med ministerens udmeldinger.

DSF tillader sig derfor at foreslå følgende tiltag, som vi mener vil fremme ambitionen om, at få flere studerende til at gennemføre en videregående uddannelse.

DSF foreslår, at man:

- indfører en minimumsgrænse for kvote 2-optag, således at andelen af optaget på kvote 2 intet sted kommer under 10 %,
- afsætter en mindre pulje på finansloven til at gennemføre forsøg med alternative optagelsesformer, og
- fjerner 1,08-reglen.

Vi håber at få mulighed for at præsentere vores tanker for udvalget, og ser frem til at høre ministerens og udvalgets kommentarer på vores forslag.

Med venlig hilsen

DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD

Torben Holm
Formand

Emilie Nayberg
Uddannelsespolitisk ordfører og næstformand